Zápis ze semináře:

Výměna zkušeností s realizací projektů OP VK

Téma: Multikulturní výchova, prevence rasismu a xenofobie

24. února 2012, MŠMT, Corso IIa, Křižíkova 34/148, Praha 8

V úvodu semináře přivítal všechny účastníky moderátor celého setkání Mgr. Petr Nečina - gestor pro OP 1.2. Účastníci byli informováni, že se jedná již o 4. seminář z cyklu seminářů „Výměna zkušeností s realizací projektů OP VK“. Hlavním cílem seminářů, je poskytnutí prostoru realizátorům projektů pro představení a vzájemné sdílení zkušeností, které získali při realizaci svých projektů.

Účastníkům byly představeny webové stránky MŠMT, na kterých jsou prezentovány výstupy ze seminářů: http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/vase-projekty-priklady-dobre-praxe.

Únorový seminář byl zaměřen na téma multikulturní výchova, prevence rasismu a xenofobie v projektech OP VK. V první části semináře byly představeny projekty, které se zabývají tématem multikulturní výchovy, prevencí rasismu a xenofobie. Druhá část semináře byla věnována diskusi. Představené projekty byly předložené v rámci výzvy č. 8, OP 1.2.

❖ PŘEDSTAVENÍ REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ

1. **Organizace pro pomoc uprchlíkům: Jsme lidé jedné Země**, Ing. Nidžar Džana Popović, Mgr. Blanka Tollarová, Ph.D, Mgr. Andrea Špirková, PhDr. Marie Hradečná, Csc.

Organizace pro pomoc uprchlíkům je nevládní nezisková organizace, která bezplatně poskytuje právní a sociální poradenství svým klientům, pořádá vzdělávací aktivity pro klienty i veřejnost. Díky realizovanému projektu jsme mohli rozšířit nabídku našich vzdělávacích aktivit.

Projekt byl zahájen v srpnu 2009, plánované ukončení je v únoru 2012. V rámci projektu bude vytvořen inovativní program prevence rasismu a xenofobie, který bude realizován u cca 600 žáků 7. a 8. tříd ZŠ. Cílem projektu je pomocí osmi preventivních bloků a specifické výuky upevňovat a posilovat pozitivní postoje dětí k multikulturní společnosti, otevřít prostor pro uvědomění si a vyjádření předsudků a strachů a následné práci s nimi směřující k eliminaci xenofobie a možných projevů rasismu. Webové stránky projektu: www.lidejednezeme.cz.

Výstupy projektu:

- **Metodika projektu** Jsme lidé jedné Země. Metodika se skládá ze 3 částí: Metodický průvodce programem, Soubor her a aktivit pro žáky a Informace pro učitele o zemích původu viz: http://www.lidejednezeme.cz/project/results.aspx. Cílem příručky bylo vytvořit manuál jako pomoc pedagogům, kteří ve výuce využívají MKV.
  Část I - Teoretický vhled do problematiky prevence xenofobie a rasismu, seznámení s projektem a jeho jednotlivými moduly. Součástí části I jsou i myšlenkové mapy nabízející aktivity s tematikou prevence xenofobie a rasismu do různých předmětů a možnosti využité e-learningu, který vznikl v rámci projektu ve výuce, praktické ukázky aktivit do jednotlivých výukových hodin. Velmi ceněné přímo učiteli, interaktivní pojetí práce – hudba, prezentace, videoklipy.
  Část II – Shromážděné aktivity, které byly v průběhu let ověřeny. Každá aktivita má ten samý charakter - zadání na 1A4, obsahem tohoto zadání: cíl hodiny, používané pojmy, průřezová témata, čas a potřebné pomůcky na hru, které jsou rovněž volně k dispozici ke stažení na webu, dále možnosti jak evaluovat hodinu, reflexe s žáky. Ke každé aktivitě se potom mohou vztahovat další materiály.
  Část III - Informace pro učitele o zemích, se kterými jsme pracovali. Na každé škole probíhaly přednášky s cizinci. Nešlo o přepisování volně dostupných informací. Zaměřili jsme se na ne úplně známé informace, při tvorbě jsme spolupracovali s cizinci, kteří přímo říkali, co by bylo dobré, kdyby děti o jejich zemi věděly.

- **Realizace preventivního programu**: Úvodní 2 hod. interaktivní přednáška – seznámení žáků se základními pojmy, využití interaktivních her, navázání kontaktu s žáky, osvědčil se neformální přístup. Žáci si měli především sami vyzkoušet některé aktivity. Důležitá rovněž reflexe.
  Media kolem nás – cílem aby si žáci vyzkoušeli, jak mohou média ovlivnit vnímání o určité národnosti. Např. čtení článků, zvukové ukázky z ČR apod.
  Země původu – představeno 6 zemí. Nejen informace o dané zemi, ale ke každé zemi bylo přidáno i obecnější témata. Velmi se na začátku osvědčily úvodní aktivity na bourání bariér mezi žáky a cizinci (lektorem).
  Můj svět tady a tam – součástí i soutěž
  MK dny – organizovány jednou za školní rok. Zapojená třída představovala projekt celé škole. Bylo na třídě, jakou formu představení si připraví – např. karnevaly, vaření typických jídel dané země apod.

- Vytvořen **e-learningový modul** pro žáky i učitele, který se skládá z lekcí podle vybraných zemí. V rámci modulu byly připraveny speciální lekce tzv. „migrační příběhy“ – informace o dané zemi a kultuře. Žáci dostávali nejen informace o dané zemi, ale i informace o problematice migrace obecně (politická migrace, váleční uprchlíci, vliv kolonialismu apod.)

Celým e-learningem provázejí průvodci. Možnost pustit si celou lekci nebo jen jednotlivé slidy. Každý slide má identickou strukturu - úvod do tématu + interaktivní aktivity. Součástí e-learningu také speciální lekce určena pro pedagogy. Jedná se o přípravu pedagoga na to, aby se mohl stát koordinátorem projektu na škole.

- **Modrý manuál** – podrobný manuál k tomu, jak realizovat aktivitu *Můj svět tady a tam* s využitím komponenty ICT.
- **Zelený manuál** – zaměřen na rozvoj ICT, žáci se učí pracovat nejen s e-learningem, ale i s modulem „projekty škol“ = program pro to, aby mohli žáci editovat jeden dokument – datové uložiště.

Projekt byl hodnocen velmi pozitivně. Nejvíce pozitivně byly hodnoceny aktivity přímé interakce: největší úspěch měla aktivita multikulturní den a návštěva lektora-cizince. Propojení občanské výchovy, zeměpisu a dějepisu, ale využití i v dalších hodinách.

Negativní zkušenosti spíše na začátku se zavedením projektu na školách. Každá škola řeší během roku celou řadu aktivit a bylo občas obtížné najít prostor věnovat se dalším aktivitám. Nakonec ale 12 z 15 škol dělalo své vlastní aktivity nad rámec aktivit projektu. Problémy také s e-learningem kvůli rozdílné vybavenosti škol počítači.

Otázky k projektu:

Jedná se o velmi hezký a zajímavý projekt, jaké jsou Vaše plány s projektem do budoucna?

Děkujeme, o projekt je opravdu velký zájem, proto plánujeme jeho pokračování.

Jak jste získávali školy pro spolupráci a jaký byl zaměstnanecký vztah s lektory?

Už při psaní žádosti jsme oslovili 100 škol, zájem o zapojení projevilo 50, z nich jsme vybrali konečných 15. Lektoři měli na dobu projektu DPČ.

Kdo se účastnil kulatých stolů?

Učitelé ZŠ, pedagogové gymnázií 1. a 2. ročníku a odborná veřejnost. Zájem projevily také tisk, televize i rádio.

Lze s e-learningem pracovat přímo v hodinách, nebo se jedná spíše o domácí přípravu?

V metodice je doporučeno, aby s e-learningem žák nepracoval sám, ale ve spolupráci s učitelem. Každá část o zemi obsahuje informaci o tom, jaké slidy by se daly použít přímo v hodině. Učitel zadává úkol, nebo učitel spolupracuje na úkolu se žákem. Nejde o pouhé plnění domácích úkolů, u MKV je důležitý především důraz na sebereflexi a reflexi učitele.

Lektoři mluvili česky?

Lektoři byli z řad našich klientů, se kterými dlouho pracujeme, všichni mluvili česky. Bylo třeba samotného lektora také připravit – práce s lektorem před tím i po tom, co šel do hodiny. Děti se velmi těšily, pozitivně naladěné na návštěvu lektora z úvodního seznamovacího bloku.

2. **Slovo, o.s: MKV – 400x na českých školách,** Zdeněk Horváth, Karla Čížková

Projekt je určen pro žáky základních a středních škol a pro pedagogy. Cílem projektu je vytvořit a podpořit zavedení vzdělávacího materiálu, který vhodným způsobem rozvíjí a doplňuje výuku MKV na školách. Zaměřeno na vztah školáků vůči cizincům a Romům.
Více informací o projektu viz:
http://www.slovo21.cz/nove/index.php?option=com_content&view=article&id=53%3Amkv-400-x-na-eskych-kolach&catid=36%3Aintegrace-cizinc&Itemid=41&lang=cs

Naší snahou bylo nastavit projekt co nejjednodušeji. Vycházeli jsme z toho, že samotní učitelé mají celou řadu zkušeností a především podrobnou a hlubokou znalost dynamiky a charakteru té, které školní třídy. Chtěli jsme vytvořit materiály, které by nebylo nutné dlouze studovat, a nevybočoval by z běžné přípravy pedagoga na hodinu.
Během projektu se uskutečnilo téměř 400 přednášek MKV (2x 45 min. 1 přednáška) na více než 100 základních a středních školách v celé ČR. Lektorský tým sestaven vždy z lektora z majoritní společnosti + lektora Roma nebo cizince. Dále je vypracována metodika a 4 DVD, školení pedagogů a dotazníkové šetření na témata soužití majoritní společnosti s minoritami.
DVD: „Cesty romské hudby“ - cesta Romů na kulturním podkladě hudby), „Rodina od vedle“ - společný oběd rodiny Čechů a rodiny cizinců + dokumentární zpracování pouliční ankety na téma soužití majority a cizinců, Video návod na hru – „Ostrov“ a „Díky, že se ptáte“ – dokumentární zpracování pouliční ankety na téma soužití majority a Romů. Metodiky poměrně kladně přijímány. Metodiky však nejsou koncipovány jako encyklopedie, ale dávají návod „jak pracovat“, počítá se s vlastní přípravou pedagoga na použití materiálu, včetně absolvování školení v rámci projektu. Po přednášce pozorujeme přibližně 30 % posun k lepšímu v pohledu na problematiku cizinců, Romů apod. Problém s využitím DVD Cesty romské hudby. DVD zpracováno velmi akademicky, pedagogové si stěžovali, že DVD ve své formě neudrží pozornost žáků. Tento problém jsme však velice záhy vyřešili úpravou použití tohoto DVD, jako pomůcku pro sledování geografického pohybu Romů z jejich pravlasti – Indie. Všechny DVD jsou žáky i pedagogy velice kladně hodnoceny a jsou pro cílovou skupinu zajímavé. Důležitá je práce lektorů a posléze pedagogů ve smyslu citlivého vnímání vlastní třídy a jejich zájmu vůči představovanému programu.

Jednou z KA byla také příprava a realizace dotazníkového šetření. Negativní zkušenosti s dotazníky máme s tím, že jsme připravili několik forem dotazníků – jiné pro žáky a pro pedagogy. Stává se, že lektoři občas předloží špatný dotazník. Některé z dotazníků musí být vyřazeny, tak aby byl zachován správný sociologicko-metodický postup jejich interpretace a

vyhodnocení. Přesto dotazníkové šetření poměrně jasně a kvalitně vystihuje názory, nejen žáků vůči cizincům a Romům, ale také reflektuje jejich spokojenost s MKV přednáškami. Dotazníková šetření jasně ukazují na vysokou míru spokojenosti s přednáškami a kladnou zpětnou vazbu na výkon lektorů.

Do projektu se zapojují často velmi malé školy, problém s naplněním monitorovacích indikátorů, vyřešeno podstatnou změnou projektu.

Doposud byly přednášky prezentovány více než 7000 dětí na téměř 100 školách v celé ČR. Počítáme s naplněním více než 8000 žáků do konce realizace projektu.

Otázky k projektu:

Co je v rámci dotazníku zkoumáno?
Zkoumá se zpětná vazba na přednášky reflexe, zda má přednáška na studenty nějaký efekt. Dále se zkoumá postoj dotazovaných žáků na soužití s cizinci a Romy.

Jak dlouhá byla vaše přítomnost na škole?
Realizovali jsme 4 přednášky na každé škole, každá přednáška má 90 minut. Vždy se promítne film a následuje realizace přednášky, vycházející z metodického materiálu. Cílem přednášek bylo zasáhnout co nejvíce dětí, přednášky proto mohly být realizované v různých třídách.

Jaká byla témata školení učitelů?
Představení a využití metodiky, trénink dovedností práce s metodikou, často kladené otázky a kontroverzní témata, příprava na podporu dynamiky třídy a její aktivní zapojení. Část školení věnována také obecnému úvodu do MKV. Často se však stávalo, že pedagogové měli zájem o řešení častých předsudků a mýtů, které se k soužití majority s cizinci a Romy vztahují. V projektu byli zapojeni učitelé a žáci 2. stupně ZŠ a SŠ (gymnázia i učiliště), ve velké míře také ZŠ praktické.

3. **Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém (česká pobočka): Centra vzdělávání a dialogu**, Ing. Karel Sedláček

Předmětem projektu je zajistit systematickou prevenci rasismu a xenofobie pro žáky ZŠ a SŠ, a to prostřednictvím podpory multikulturní výchovy a vzdělávání. V regionech ČR budou postupně zřízena Centra vzdělávání a dialogu, která naváží spolupráci se školami a budou iniciovat vznik programů prevence rasismu a xenofobie na školách (přednášky, besedy, workshopy, tematické výstavy, studentské projekty). Hlavním cílem projektu je zvýšit povědomí závažnosti rasových předsudků. Žáci se seznamují na příkladu holocaustu s rasovou diskriminací a s jejím nebezpečím. Máme sbor cca 52 lektorů napříč ČR. ČR jsme

rozdělili do 4 oblastí a pro každou tuto oblast působí koordinátor. Projekt bude končit v červenci 2012. Stránky projektu: http://www.centravzdelavaniadialogu.cz/
Součástí projektu je vzdělávání lektorů a pedagogů, zajištění výukových materiálů a tvorba koncepce multikulturní výchovy na školách. Na začátku projektu bylo důležité rozhodnout, jaký přístup ke školení zvolíme. K problematice se dá přistupovat z historického pohledu a vysvětlovat problematiku na historických událostech a faktech, ale máme ověřeno, že především zážitková pedagogika je účinná a přispívá k ovlivnění hodnotového postoje. Bylo třeba vytvořit jiné pro žáky atraktivní dokumenty. Videodokumenty byly tvořeny tak, aby byly personifikované ve vztahu ke konkrétnímu člověku (pamětník). S každým pamětníkem je vytvořeno 20 dokumentů po 2 částech. Lektor je pak můstek mezi pamětníkem a danou třídou. Druhou částí programu je pak přednáška ve třídě.
Nikdy jsme se nesetkali s negativní reakcí dětí a žáků, zvláště když byl přítomen pamětník. Sami učitelé byli někdy překvapeni, jak se jejich žáci o problematiku zajímají.

V rámci projektu jsou realizované také tzv. kulaté stoly, na které jsou svolávány všechny organizace, které se danou problematikou zabývají, včetně policie ČR, krajských a dalších regionálních orgánů a učitelů. Kulaté stoly se nám velmi osvědčily, protože máme zkušenosti s tím, že většina organizací, které se zabývají problematikou antisemitismu, se mezi sebou neznají.
Další KA byla tvorba metodiky. Naše partnerská společnost YAD Vashem měla vytvořenou metodiku, kterou dávají na internet, ale neměli žádnou zpětnou vazbu na to, jak je metodika využívána. Rozhodli jsme se tuto metodiku modifikovat. Metodika je volně ke stažení. Jejím obsahem je nejen metodika pro učitele, ale i pracovní listy pro žáky a evaluační dotazník.

Otázky k projektu:

Při naší práci bychom Vámi vytvořené materiály určitě využili. Budou videomateriály dostupné na webu?
Nebráníme se tomu, materiály budou veřejně dostupné.

Na kterou fázi holocaustu se zaměřujete? Vysvětlujete dětem, jak se antisemitismus v historii měnil?
Tyto otázky jsou pro nás také velmi důležité, ale máme problém, že jsme omezeni časem - 90 minutovou přednáškou. Naším prvotním cílem při přednáškách je vzbudit zájem pomocí krátkých otázek, které vyžadují interakci. Při kontaktu dětí s pamětníkem přednášku vedeme tak, že na začátku hodiny je jen stručný úvod a pak už předáváme slovo pamětníkovi. Pracuje se také s intuicí jednotlivých lektorů. Nikdy nezačínáme konkrétní fází holocaustu, začínáme fází před a končíme fází po. Zaměřujeme se na příběhy konkrétních lidí.

Velmi se mi Váš projekt líbí. Máte velmi dobře promyšlenou motivační část, měli jste v týmu i psychologa? Jak jste pracovali s pamětníky?

Psychologa jsme v týmu neměli, ale využívali jsme zkušenosti našeho partnera YAD VASHEM, od začátku jsme se ale bránili čistě historickému pohledu na věc. Pro pamětníky je velmi těžké se o své vzpomínky podělit, proto je pro ně nabízena supervize.

Dovolte mi pro informaci zmínit organizaci Mladí didaktikové: doporučuji jejich didaktiku na téma jak učit o holocaustu. Mají propracovanou i práci se studenty.
Plánujete v projektu pokračovat?
Určitě chceme v projektu dál pokračovat, těch témat, které náš projekt otevírá je velké množství. Jednáme teď s lektory, jakým způsobem si představují naši další spolupráci, uvažujeme i nad rozšířením témat.

4. **Step by Step ČR, o.s.: Předsudky jsou out**, Ondřej Zavadil

Hlavním cílem projektu je zlepšit přístup mladých lidí k národnostním a etnickým menšinám a zvýšit kompetentnost pedagogických pracovníků pro odstraňování bariér bránících rovnému přístupu dětí a žáků národnostních a etnických menšin ke vzdělání. Všechny aktivity mají za cíl prevenci rasismu a xenofobie. Projekt je zaměřen na žáky středních škol – spíše vyšších ročníků a jejich učitelů. Cílem zapojit 13 skupin (resp. tříd) ze 13 krajů a škol.
Žáci s námi stráví 112 hodin – zaměřeno na osobnostní rozvoj žáka, klademe důraz na interaktivní formu výuky. Učitelé si procházejí kurzem společně se studenty, učitel tak získává zkušenosti, ale k dispozici jsou mu také materiály pro výuku. Webové stránky: www.predsudkyjsouout.cz.

KA 01 – Jak je to s předsudky – jedná se o výjezdní aktivitu, kdy využíváme toho, že studenti nejsou rozptylováni svým běžným prostředím. Poznávání sami sebe a sebe navzájem, na to se pak navazují další závažnější témata. Důležitý je samotný zážitek a zároveň navázání kontaktu s lektory.
KA 02 – Jak se žije národnostním a etnickým menšinám v ČR? Lektory vybíráme z řad cizinců, naší snahou bylo, aby lektor žil v kraji, kde seminář probíhá. Jedná se zpravidla o cizince, kteří působí v neziskových organizacích v daných krajích. Často se stávalo, že sami studenti po semináři navázali kontakt s danou neziskovou organizací a pokračovali s nimi ve spolupráci, což byl i jeden z našich nepřímých cílů. Zaměřujeme se především na Vietnamce a Romy, jako nejpočetnější menšiny v ČR, ale zastoupeny i další národy. Blok zaměřený na sociální vyloučení „Get out“ – dostupné na stránkách Tady a teď. Lektoři dostali strukturu kurzu, co by mělo zaznít, ale pak už záleží na každém lektorovi, jak hodinu povede. Lektoři dostávají následně zpětnou vazbu.

Protipředsudkové vzdělávání: na začátku je důležité mít informace. V druhém pololetí jsou studenty vypracovávány projekty, v rámci kterých je nutné zapojit určitou menšinu a spolupracovat s ní. Následují supervize, kdy studenti zpracovávají svůj projektu. Studenti

musejí řešit všechny stránky projektu – reálné cíle, rozpočet, naučit se pracovat v týmu – týmové role. Studenti mají v další fázi krátký kurz prezentačních dovedností, následuje zhodnocení projektů a závěrečná prezentace studentských projektů, které probíhají přímo v obci.

Velmi pozitivní reakce od zapojených škol. Třídy jsou často na začátku projektu velmi diverzifikované, na konci projektu jsou jednotné.
Negativa: projekt trvá dohromady 17 dní – 112 hodin a je těžké implementovat program do škol, které mají málo prostoru. Setkali jsme se s tím, že SOŠ do tohoto projektu nechtějí jít, vzhledem k praxím, které realizují v rámci klasické výuky a nemají tak tolik času na realizaci projektu.

Otázky k projektu:
Kdo má za děti během akcí zodpovědnost?
Pedagogický dozor byl součástí aktivit, takže zodpovědnost měli učitelé. S některými školami jsme měli dohodu, že v době výuky lektorů mají zodpovědnost lektoři. Do budoucna bychom chtěli nastavit finance tak, aby byl pro školy projekt zdarma a byly k dispozici finance pro náhrady suplování učitelů.

Máte už srovnání zapojených a nezapojených tříd?
Zatím zpracováváme data, ale konkrétní výstupy budeme mít až na konci projektu.

- **DISKUSNÍ BLOK NA TÉMA: MULTIKUTURNÍ VÝCHOVA - PREVENCE RASISMU A XENOFOBIE V PROJEKTECH OP VK**

Máte pocit, že se v čase zlepšuje úroveň MKV v ČR?

OPU: Školy a učitelé mají problém s definicí, co do MKV vůbec zařadit. Byli proto rádi, když jsme přišli s naším projektem, ve kterém dostali návod a teď rozvíjejí vlastní činnosti.

SBS: Je otázkou jestli jsou v MKV vzděláváni učitelé na pedagogických fakultách.

OPU: MKV je zavedené téma, ale kurzů není vyhlašováno mnoho. MKV není často součástí běžné výuky na pedagogických školách, ale v rámci volitelných předmětů.

OPU: spolupracujeme v právnickou a pedagogickou fakultou. Plánujeme spolupracovat i s dalšími fakultami, prozatím ale jednáme také o formě volitelných kurzů. Zatím ale není MKV standardním předmětem na VŠ. MKV je brána stále jako velmi okrajové téma, které pouze bývá částečně vyučováno v rámci jiných předmětů. Studenti však mají o tyto předměty zájem.

MŠMT: V rámci OP VK lze v oblasti podpory 2.2 inovovat vzdělávací programy, takže i OP VK toto podporuje, otázkou je zájem a nastavení jednotlivých škol.

Z prezentovaných projektů vyplývá, že určité předsudky a stereotypy jsou, jak dále pracovat s jejich odbouráváním?

OPU: Apelujeme především na to, aby si lidé sami uvědomili, že nějaké předsudky mají a následně je učíme osvojovat si praktiky, jak s těmito předsudky pracovat. Z naší praxe vyplývá, že se děti, se kterými pracujeme, velmi vyvíjejí i v oblasti komunikace, což je také velmi důležité. Děti lépe dokážou formulovat svůj názor i zhodnotit svou práci.

OPU: Setkávali jsme se i s hodně negativně zaměřenými učiteli. Stalo se nám dokonce, že po hodině se děti přišly omluvit za chování svého učitele. Důležitá role koordinátorů na školách a jeho práce s dětmi a pedagogy.

Setkali jste se tím, že předsudky jsou vytvářeny u konkrétní skupiny dětí např. z hlediska věku?
SBS: Velký rozdíl pozoruji mezi 2. a 3. ročníky gymnázií. Druháci si teprve vytvářejí své názory, u třeťáků byl znát velký rozdíl v posunu postojů – studenti jsou dospělejší, stabilnější v názorech.

OPU: Děti si předsudky obvykle nevytvářejí samy, ale daleko častěji je přejímají ze svého okolí. Je třeba, aby si to konkrétní lidé uvědomili, že tyto předsudky mají.

MKV se ve školách učí zejm. na odlišnostech, pracovali jste s tímto a setkali jste se i s jiným přístupem?

OPU: Kulturu jsme brali vždy jako doplněk celého tématu.

Slovo 21: V našich přednáškách se s tím také setkáváme. Ve srovnání s odlišnostmi se ale snažíme hledat to společné a zároveň se snažíme hledat to, v čem nás jiná kultura obohacuje.

OPU: Jak budou evaluovány projekty OP VK ze strany MŠMT? Bude existovat nějaký souhrnný přehled a zároveň reflexe realizovaných projektů? Jako realizátoři bychom velmi uvítali nějaké centrální místo, kde by byly dostupné výstupy kvalitních projektů a mohli jsme tak tyto materiály využívat při své praxi.

MŠMT: V rámci MŠMT jsou připravovány evaluace, které jsou však většinou kvantitativní. Zatím není připravována evaluace, která by hodnotila veškeré výstupy. Chtěli bychom za MŠMT zajistit, aby byly všechny výstupy veřejně dostupné. Jedním z prvních kroků pro zlepšení situace je i organizace tohoto semináře „Výměna zkušeností s realizací projektů“, jehož výstupy prezentujeme na webových stránkách MŠMT.

OPU: Mám obdobné zkušenosti již z programu EQUAL, všechny skvělé výstupy, které v rámci EQUAL vznikly, nejsou teď využívané a postupně zanikly. Řešením by možná bylo certifikovat určité subjekty v určitých regionech pro konkrétní oblast.